

Instructie Alternatief Afwegingskader

Het alternatief afwegingskader en keuzevrijheid van de gemeenteraad

Naast het door het college voorgestelde voorkeursscenario, ontvangt de gemeenteraad ook een alternatief afwegingskader (bijlage 4b). Dit kader is bedoeld als hulpmiddel voor de raad om de verschillende ombuigingsvoorstellen te beoordelen en een eigen afweging te maken. Het biedt een gestructureerde manier om de beschikbare informatie af te wegen en zo tot een eigen alternatieve invulling van de financiële meerjarenbegroting te komen.

Dit alternatieve kader hanteert een andere benadering dan het voorkeursscenario. Waar het voorkeursscenario gebaseerd is op een inhoudelijk verhaal, richt dit alternatieve kader zich primair op het rangschikken van de ombuigingsvoorstellen op basis van criteria, zoals de maatschappelijke gevolgen, organisatorische gevolgen, het financieel effect en de verdeling over de verschillende thema's. Met andere woorden, dit is meer een technische bril, daar waar het voorkeursscenario een inhoudelijke bril betreft.

Dit alternatieve afwegingskader is beschikbaar voor het geval dat de gemeenteraad een andere benadering wenst te verkennen dan het voorgestelde voorkeursscenario. Het biedt de raad de mogelijkheid om, indien nodig, een eigen scenario samen te stellen, los van de inhoudelijke keuzes die in het voorkeursscenario zijn gemaakt.

Binnen dit alternatieve kader kan de gemeenteraad de ombuigingsvoorstellen rangschikken op basis van de verschillende componenten. Dit betekent dat de raad een eigen prioriteitstelling kan aanbrengen en de volgorde van de ombuigingsvoorstellen kan veranderen.

Dit memo bevat een instructie op dit alternatief afwegingskader.

Technische uitleg per fractie

Tussen 11 en 16 juni vinden technische uitleggen per fractie plaats, waarin we de documenten over de scenario's en ombuigingsvoorstellen toelichten. Tijdens dit overleg geven we een technische uitleg over de opzet van het voorkeursscenario, het alternatieve afwegingskader en de koppeling van de ombuigingsvoorstellen, aangezien het om omvangrijke documenten gaat. We willen graag verduidelijken hoe deze tot stand zijn gekomen. Dit overleg vindt per fractie plaats en niet plenair, zodat we specifiek kunnen ingaan op de onderdelen die voor uw fractie belangrijk zijn en hoe deze vertaald zijn in de scenario's. Na de overleggen is er een informatiemarkt op 18 juni, waar fracties inhoudelijke vragen kunnen stellen. Zo hopen we zoveel mogelijk vragen vooraf te beantwoorden in voorbereiding op de commissie- en raadsvergadering.

Hoe werkt het alternatieve afwegingskader?

Het alternatief afwegingskader is opgenomen in een excelbestand die u per mail ontvangt van de griffie. In iBabs staat enkel het pdf-bestand, want hier kunnen geen excelbestanden in worden opgenomen.

Het overzicht bevat de lijst van ombuigingsvoorstellen met 24 kolommen. In onderstaande tabel is een toelichting gegeven op deze kolommen.

Kolom	Onderwerp	Toelichting
A	Nummer	Nummer van het ombuigingsvoorstel overeenkomstig met ombuigingenbundel.
B	Omschrijving ombuigingsvoorstel	Naam van het ombuigingsvoorstel overeenkomstig met ombuigingenbundel.
C	In voorkeursscenario?	In deze kolom staat of het betreffende ombuigingsvoorstel in het voorkeursscenario is opgenomen of niet.
D	Vul 'Ja' in om op te nemen in alternatief afwegingskader	In kolom D kunt u "Ja" invullen wanneer u het ombuigingsvoorstel wilt opnemen in een eigen scenario.
E	Bedrag 2026	Indien u in kolom D "Ja" invult, verschijnt in kolom E automatisch het bedrag dat omgebogen wordt in 2026.
F	Bedrag 2027	Indien u in kolom D "Ja" invult, verschijnt in kolom F automatisch het bedrag dat omgebogen wordt in 2027.
G	Domein	Domein waarbinnen het ombuigingsvoorstel valt overeenkomstig met ombuigingenbundel.
H	Thema	Thema waarbinnen het ombuigingsvoorstel valt overeenkomstig met ombuigingenbundel.
I	Verlaging lasten of verhoging baten?	In kolom I staat of een ombuigingsvoorstel betrekking heeft op een verlaging van lasten of verhoging van baten.
J	Maatschappelijke impact	In kolom J staat welke classificatie maatschappelijke impact het ombuigingsvoorstel heeft (laag, redelijk, hoog).
K	Organisatorische impact	In kolom K staat welke classificatie organisatorische impact het ombuigingsvoorstel heeft (laag, redelijk, hoog).
L	Financieel effect exploitatie 2026 (structureel)	In kolom L staat welk financieel effect het ombuigingsvoorstel heeft op de exploitatie in 2026.
M	Financieel effect exploitatie 2027 (structureel)	In kolom M staat welk financieel effect het ombuigingsvoorstel heeft op de exploitatie in 2027.
N	Financieel effect exploitatie 2028 (structureel)	In kolom N staat welk financieel effect het ombuigingsvoorstel heeft op de exploitatie in 2028.
O	Financieel effect exploitatie 2029 (structureel)	In kolom O staat welk financieel effect het ombuigingsvoorstel heeft op de exploitatie in 2029.

P	Financieel effect formatie 2026 (structureel)	In kolom P staat welk financieel effect het ombuigingsvoorstel heeft op de formatie in 2026.
Q	Financieel effect formatie 2027 (structureel)	In kolom Q staat welk financieel effect het ombuigingsvoorstel heeft op de formatie in 2027.
R	Financieel effect formatie 2028 (structureel)	In kolom R staat welk financieel effect het ombuigingsvoorstel heeft op de formatie in 2028.
S	Financieel effect formatie 2029 (structureel)	In kolom S staat welk financieel effect het ombuigingsvoorstel heeft op de formatie in 2029.
T	Aantal Fte	In kolom T staat welk effect het ombuigingsvoorstel heeft op de formatie.
U	Totaal financieel effect 2026 (structureel)	In kolom U staat welk totaal financieel effect het ombuigingsvoorstel heeft in 2026.
V	Totaal financieel effect 2027 (structureel)	In kolom V staat welk totaal financieel effect het ombuigingsvoorstel heeft in 2027.
W	Totaal financieel effect 2028 (structureel)	In kolom W staat welk totaal financieel effect het ombuigingsvoorstel heeft in 2028.
X	Totaal financieel effect 2029 (structureel)	In kolom X staat welk totaal financieel effect het ombuigingsvoorstel heeft in 2029.

Een eigen scenario maken in kolom D, E en F

In kolom D kunt u "Ja" invullen wanneer u het ombuigingsvoorstel wilt opnemen in een eigen scenario.

- Voer 'Ja' in als het voorstel wel mee moet. Indien u dit doet dan verschijnen in kolom E en kolom F de bedragen voor 2026 en 2027;
- Voer 'Nee' in als het voorstel niet mee moet. Indien u dit doet dan verschijnen in kolom E en kolom F geen bedragen.

Het totaalbedrag wordt automatisch in cellen E104 en F104 toegevoegd. In cellen E105 en F105 staat de financiële opgave voor 2026 en 2027. In cellen E106 en F106 staat vervolgens het resterende saldo, zo kunt u gemakkelijk zien of uw eigen scenario al voldoende is om te komen tot een sluitende begroting.

Het excelbestand biedt de mogelijkheid om binnen de diverse kolommen te sorteren of onderdelen eruit te 'filteren'. Dit kunt u gebruiken bij het maken van uw eigen alternatieve scenario. Ook hierover krijgt u tijdens de technische toelichting uitleg.

Tot slot

U kunt technische uitleg krijgen bij het opstellen van een eigen alternatieve scenario, ook nadat de technische toelichtingen per fractie hebben plaatsgevonden. Neem hiervoor contact op met de griffie.